

Theatret og dettes Stilling; thi jeg har faaet det Indtryk af alle de Debatter, der ere førte herom i Thinget, at den almindelige Mening er, at man maa ønske, at Theatret fremtidigens vedbliver at bestaae, idet det nemlig erkjendes fra alle Sider, at der derigjennem virkes i de aandelige Anliggendes Interesse, og vi ere vistnok Alle bejaalede af den samme Over og Interesse for de aandelige Anliggender, om end paa forskjellig Maade. Jeg betvivler ikke, at de Herrer, der have vedtaget Forslaget ved 2den Behandling, derved have haft en bestemt Tanke, en bestemt Hensigt, som de ville opnaae, og som jeg ikke kan Andet end finde fuldkommen naturlig, den nemlig, at Statskassen lattes for en Deel af den virkelig uforholdsmæssige Byrde, som nu hviler paa den med Hensyn til Theatret. Denne Bestræbelse kan jeg fuldstændigt tiltræde og bifalde; men jeg vil tillade mig at spørge, om Hensigten kan antages at ville blive naaet ved det ved 2den Behandling vedtagne Forslag. Jeg tilstaaer, at dette er mig meget tvivlsomt; ja, jeg vil sige, at det er min Overbeviisning, at den ikke naaes derved, og det er det, hvorfor jeg gjerne vilde anføre nogle Grunde, saaledes at de ærede Medlemmer, som maaskee endnu ere tvivlsomme i saa Henseende, hyderligere kunne tage denne Sag under Overvejelse. Jeg troer, at endeel af de Medlemmer, som have stemt for Nedsættelse af Bevillingen, ere gaaede ud fra den Anskuelse, at dette Tilskud til Theatret ikke burde bæres alene af Statskassen, men at det for en Deel ogsaa burde falde paa Kjøbenhavns Commune. Jeg skal nu ikke opholde mig ved, hvad der før blev sagt af det ærede Medlem fra Aalborg (Zahle), at det var billigt, at Kjøbenhavn, naar Staten ydede fire Femtebele, ydede den femte Femtebeel; thi i saa Henseende er det klart, at de, der fornemmelig bør bære en Deel af Byrden, nemlig Tilskuerne, allerede bære, om ikke fire Femtebele, saa dog i alt Fald ikke meget langt derfra, saaledes at Statskassens Tilskud i ethvert Fald kun bliver en mindre Brøk, men det er jo, som allerede bemærket, i og for sig tvivlsomt, om dette kan være en communal Sag. Hvis jeg ikke tager feil, er der ogsaa under Forhandlingen af de Lovforslag, som foreligge Rigsdagen

angaaende de communale Anliggender, reist store Tvivl om, hvorvidt man skulde strække Communes Competence til at yde Tilskud til saadanne forskjellige Formaal, og det forekommer mig ingenlunde klart, at man overhovedet kan regne et Theaters Vedligeholdelse til de Ting, hvortil en Commune rimeligt skulde yde Bidrag. Dette er imidlertid et Spørgsmaal, hvorpaa jeg ikke for Diebliffet skal gaae dybere ind, men jeg skal gaae ud fra den Forudsætning, at man kunde tænke sig, man kom til det Resultat, at Communen bør bidrage dertil, ja, jeg vil endog gaae videre og antage, at Communen erkjendte sig selv villig og pligtig til at bidrage Noget i saa Henseende. Naar jeg nu altsaa har fiiilet Sagen saa gunstigt for de Herrer's Tanke som muligt, saa siger jeg, det maa erkjendes, at det her foreliggende Forslag dog ikke egner sig som Grundlag, og dette bevoer paa en ganske simpel Omstændighed. Om nemlig ogsaa Communen vilde være villig til at yde et Tilskud, vilde den umuligt kunne gjøre det, uden at den ogsaa fra Statens Side havde et Tilslag om et Bidrag, ikke for et enkelt Aar, men for en Aarække, thi det kan umuligt interessere Communen, at Theatret bestaaer et Aar endnu. Dersom den skal have virkelig og sand Interesse for Sagen, maa den i alt Fald vide, at Theatrets Stilling er sikret for en vis, ikke for kort Tid, og det nødvendige Grundlag for en Forhandling med Communen maa derfor altid være en Tilsendegivelse paa en bindende Maade af, at dette er Tilfældet, men det er ikke traadt frem herigjennem. Communen maa, naar der skal aabnes Forhandlinger med den om denne Sag, altid spørge, hvilken Garanti den, naar den gaaer ind paa at give et saadant Bidrag til Theatret, har for, at man ikke det næste Aar vil kaste det Hele over paa den, men en saadan Garanti høves ikke og kan ikke høves paa det nærværende Standpunkt. Derfor forekommer det mig, at det Grundlag, som skal stiftes tilveie, og hvorigjennem det kun er muligt, at en saadan Overenskomst, som de ærede Herrer tilstræbe, kan komme frem, maa være tilstede i en ganske anden Form og paa en ganske anden Maade, end det kan stee igjennem en Votering i Finantsloven. Jeg